राज्यातील सागरी जिल्ह्यांतील मासेमारी बंदरे / मासळी उतरविण्याच्या ठिकाणी टोकन पद्धत राबविणे व त्यानुषंगाने खासगी सुरक्षा रक्षक नेमणेबाबत.......

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: मत्स्यवि-१११४/प्र.क्र.११४/पदूम-१४
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: ३० जुलै, २०१५

प्रस्तावना:

राज्याच्या सागरी सुरक्षेच्या पार्श्वभुमिवर मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली सागरी सुरक्षा समितीची स्थापना करण्यात आली असून सागरी हद्दीमध्ये कोस्टगार्ड, नौदल, कस्टम व सागरी पोलीस यंत्रणेमार्फत मासेमारी नौकांची तपासणी करण्यात येते. मुंबईवरील दहशतवादी हल्ल्यासाठी मच्छिमार नौकांचा वापर केल्यामुळे मासेमारी नौकांचे अवागमन व त्यावरील खलाशांची माहिती, ही बाब महत्वाची ठरते. राज्याच्या ७२० कि.मी. सागरी किनारपट्टीवरील नौदल विभागाने सर्वेक्षण केलेल्या ५२५ लॅन्डींग पॉईन्ट्स पैकी ९१ लॅन्डींग पॉईन्ट्स सागरी सुरक्षेच्या दृष्टीने संवेदनशील घोषित करून, या केंद्रावर सुरक्षारक्षक नेमणेबाबत गृह विभागाने प्रस्तावित केले आहे. सदर ९१ लॅन्डींग पॉईन्ट्स पैकी ५६ लॅन्डींग पॉईन्ट्स मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या अखत्यारीत येतात. उर्वरीत ३५ केंद्रांवर मासळी उतरविली जात नाही. यासंदर्भात मा.मुख्य सचिवांकडे दिनांक २५.३.२०१४ रोजी झालेल्या बैठकीत उपरोक्त ९१ लॅन्डींग पॉईन्ट्सवर सागरी सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून २४ तास नौकांची ये-जा नोंदणी करणे व त्यावरील खलाशांची नोंद ठेवणेबाबत सुचना देण्यात आल्या. त्यानुसार गुजरात व तामिळनाडू राज्याच्या धर्तीवर वरील ९१ लॅन्डींग पॉईन्ट्सवर मत्स्यव्यवसाय विभागामार्फत मासेमारी नौकांच्या अवागमनाची नोंद ठेवण्यासाठी टोकन पद्धत राबविणे व त्यानुषंगाने सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय-

राज्यातील सागरी किनारपट्टीवरील, सोबतच्या **परिशिष्ट-अ** मध्ये नमूद केलेल्या, ९१ संवेदनशिल मासेमारी बंदरे/ मासळी उतरविण्याच्या केंद्रावर (Fish Landing Points), टोकन पद्धत राबविण्यास व त्यानुषंगाने सुरक्षा रक्षक आणि पर्यवेक्षक यांची कंत्राटी पद्धतीने नेमणूक करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त ९१ संवेदनशिल मासेमारी बंदरे/ मासळी उतरविण्याच्या केंद्रावर (Fish Landing Points), सुरक्षा रक्षक व पर्यवेक्षक यांच्या कामाची जबाबदारी व कर्तव्ये पुढील प्रमाणे राहतील.

१. मासेमारी बंदरे/ मासळी उतरविण्याच्या केंद्रांवर (Fish Landing Points), भरती / ओहोटीच्या वेळेनुसार, २४ तासांत ३ पाळीमध्ये (Shift) सुरक्षा रक्षक काम करतील.
२. त्यांच्यावर देखरेख ठेवण्याकरीता ४ लॅन्डींग पॉईन्ट्ससाठी १ याप्रमाणे दिवस पाळी मध्ये (General Shift) पर्यवेक्षक काम पहातील.
३. मासेमारी नौका प्रत्येक वेळी समुद्रात मासेमारीस जातांना विधीग्राह्य कागदपत्रांची, खलाश्यांची तसेच नौका हालचाल नोंदवहीतील बाबनिहाय नोंद घेऊन, सदर नौकेस सुरक्षा रक्षकाकडून टोकन देण्यात येईल. मासेमारी करून सदरहू नौका लॅन्डींग पॉईन्टवर परत आल्यानंतर टोकन जमा करतांना, पुन्हा सर्व नोंदी तपासण्यात येतील. व त्याची नोंद नौका हालचाल नोंदवहीत घेतील. मासेमारी बंदी कालावधीत मासेमारी नौकांना मासेमारीस जाण्यास प्रतिबंध करतील.

४. आपत्कालीन परिस्थितीत आलेल्या सूचना/संदेश मच्छिमारांपर्यंत पोहचवतील.
५. सुरक्षा रक्षकांच्या कामाची पडताळणी व नियंत्रण पर्यवेक्षक ठेवतील.
६. सुरक्षा रक्षक / पर्यवेक्षक, त्यांच्या कामाचा अहवाल, सर्वसाधारण परिस्थितीत संबंधित मत्स्यव्यवसाय अधिकारी यांना दररोज सादर करतील. मात्र आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवल्यास संबंधित क्षेत्रातील सागरी पोलीस (Marine Police) तसेच संबंधित मत्स्यव्यवसाय अधिकारी यांना तात्काळ अहवाल सादर करणे बंधनकारक असेल.
७. त्याशिवाय सुरक्षा यंत्रणा जसे कोस्टगार्ड/नेव्ही/कस्टम/मरीन पोलीस यांना, त्यांच्या भेटीच्या (Visit) दरम्यान नोंदवही तपासण्यास देतील व त्यावर संबंधिताची स्वाक्षरी घेतील.

३. आयुक्त,मत्स्यव्यवसाय यांनी याबाबतची सविस्तर व विस्तृत आणि ई-गव्हर्नन्सचा जास्तीत जास्त वापर असणारी कार्यालयीन कार्यपद्धती निश्चित करून तसेच टोकन पद्धत RFID प्रणालीवर विकसीत करणेबाबत सविस्तर आढावा घेऊन त्यास शासनाची मान्यता घ्यावी. सदर कार्यवाही शक्यतो दोन महिन्याच्या आत पूर्ण करावी. सदर RFID युक्त टोकन पध्दत दोन महिन्यांनंतर टप्प्याटप्याने राबविण्यात येईल.

४. ई-गव्हर्नन्सच्या वापरासाठी शासन निर्णय क्र.मातंस-२०१०/ प्र.क्र. ३४/३९, दिनांक १५ नोव्हेंबर २०११ अन्वये अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून खर्च करावा.

५. सदर ९१ लॅण्डींग पॉईंटस् वर तीन पाळयामध्ये एक या प्रमाणे २७३ मत्स्य सुरक्षा रक्षक तसेच ससून डॉक व भाऊचा धक्का, मुंबई व मिरकरवाडा, रत्नागिरी या ३ ठिकाणी मत्स्यबंदरावर सकाळी ६ ते १२ या वेळेत सुमारे १२५ ते १५० नौका मासळी उतरवित असल्याने पहिल्या पाळीमध्ये प्रत्येकी २ अधिक सुरक्षारक्षक असे ६ सुरक्षारक्षक अधिक लागतील. त्यानुसार एकूण २७९ सुरक्षारक्षक अधिक २३ पर्यवेक्षक अश्या एकूण ३०२ पदांची नेमणूक संबंधित जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ या बाह्ययंत्रणेद्वारे खाली नमूद केल्यानुसार, संबंधित सुरक्षारक्षक मंडळाच्या प्रचलित व मान्यताप्राप्त दरानूसार मानधनावर करण्यात येईल.

सुरक्षा रक्षक / पर्यवेक्षक यांची नेमणूक.

संवेदनशिल लॅन्डींग पॉईन्ट्स	सुरक्षा रक्षक / पर्यवेक्षक संख्या	एकूण सुरक्षा रक्षक संख्या	प्रतिमाह सरासरी मानधन रूपये	प्रतिमाह सरासरी खर्च रूपये	वार्षिक एकूण खर्च रूपये
९१	सुरक्षा रक्षक प्रति केंद्र ३ प्रमाणे	२७९	१४८१२.३७	४१३२६५१	४९५९१८१२
	पर्यवेक्षक ४ केंद्रास १ प्रमाणे	२३	१६३४५.८३	३७५९५४	४५११४४८
	एकूण	**३०२**		**४५०८६०५**	**५४१०३२६०**

- ❖ टिप:- वरील मानधनाचे दर हे, संबंधित जिल्हा सुरक्षारक्षक मंडळाच्या प्रचलित व मान्यताप्राप्त दरानूसार लागू राहतील.

४. सुरक्षा रक्षक / पर्यवेक्षक यांच्या नेमणूकीचे निकष/अटी पुढीलप्रमाणे राहतील.

१. सुरक्षा रक्षक/ पर्यवेक्षक वयोमर्यादा - २० ते ४५ वर्षे.
२. शैक्षणिक अर्हता (सुरक्षा रक्षक) - किमान माध्यमिक शालान्त परिक्षा उत्तीर्ण (एस.एस.सी. वा तत्स्यम)

३. शैक्षणिक अर्हता (पर्यवेक्षक) - किमान १२ वी (१०+२) वा तत्सम परिक्षा उत्तीर्ण. तसेच MSCIT परिक्षा उत्तीर्ण असलेल्यांना प्राधान्य

४. सुरक्षा रक्षक /पर्यवेक्षक यांची नेमणूक मत्स्यव्यवसाय विभागामार्फत संबंधित जिल्ह्याच्या सुरक्षा मंडळाकडून करण्यात येईल.

५. नेमणूक करतांना मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या अखत्यारीतील मच्छिमार सहकारी संस्थेच्या अथवा मच्छिमार गावातील स्थानिक मच्छिमारांना, तसेच गृह विभागामार्फत सागरी मच्छिमार गावांत ऐच्छिक कार्यरत असलेल्या सागरी सुरक्षा रक्षकांना प्राधान्य राहील.

६. सदरहू टोकन पद्धत राबविण्यासाठी सुरक्षा रक्षक व पर्यवेक्षक यांना आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय यांचेमार्फत पुढील प्रमाणे स्टेशनरी व इतर यंत्रसामग्री पुरविण्यात येईल.

कार्यालयीन खर्च

अ.क्र.	बाब	संवेदनशिल लँन्डींग पॉईन्ट्स	प्रतिमाह प्रतिकेंद्र खर्च रूपये	वार्षिक खर्च रूपये
१	स्टेशनरी	९१	१०००	१०,९२,०००
२	कार्यालयीन भाडे विद्युत शुल्कासह		२०००	२१,८४,०००
			एकूण	**३२,७६,०००**

७. वरीलप्रमाणे सुरक्षा रक्षक/ पर्यवेक्षक यांची मानधनावर नियुक्ती तसेच टोकन पद्धत राबविण्याकरीता खालीलप्रमाणे रू.५,७३,७९,२६०/- (रूपये पाच कोटी त्र्याहत्तर लाख एकोणऐंशी हजार दोनशे साठ मात्र) इतक्या आवर्ती खर्चास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	बाब	एकूण खर्च रूपये
१	सुरक्षा रक्षक/पर्यवेक्षक नेमणूका	५४१०३२६०
२	कार्यालयनीन खर्च	३२,७६,०००
	एकूण	**५,७३,७९,२६०**

८. यावरील खर्च " मागणी क्रमांक-डी-६, २४०५-मत्स्यव्यवसाय, (००) (१०३) सागरी मत्स्यव्यवसाय, (०१) योजनेत्तर अनुदाने, (०१)(०१) सागरी मासेमारी नियमन (२४०५ ०२२६) " या लेखाशिर्षातंर्गत उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

९. यासाठी संबंधित जिल्हयाचे सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय (तांत्रिक) यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी सदरहू खर्च त्या-त्या वित्तीय वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीच्या मर्यादेत खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी.

१०. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. अनौसं ५४५/१४/व्यय-२, दिनांक १५.१.२०१५ अन्वये तसेच उच्चस्तर सचिव समितीच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०७२७१४२३१५५००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानूसार व नावाने,

Nitin Madhavrao Pawar

Digitally signed by Nitin Madhavrao Pawar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Desk Officer, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=79d1142b510b75c1201d04efa5ba4e48e243bd2014663c505a44a97e90266500, cn=Nitin Madhavrao Pawar
Date: 2015.07.31 12:31:13 +05'30'

(नितीन पवार)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
२) सह आयुक्त (सागरी), आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय यांचे कार्यालय,मुंबई
३) प्रादेशिक उपायुक्त, मत्स्यव्यवसाय, मुंबई
४) सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, मुंबई /मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदूर्ग,
५) महालेखापाल-१, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता) मुंबई
६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
७) निवासी लेखाधिकारी, मुंबई
८) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे/पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदूर्ग
९) उप कोषागार अधिकारी, ठाणे/पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदूर्ग
१०) वित्त विभाग (व्यय-२/अर्थसंकल्प/वित्तीय सुधारणा), मंत्रालय, मुंबई
११) कार्यासन पदुम-१६, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२) निवड नस्ती, पदुम-१४

प्रत माहितीसाठी

१) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३) मा.मंत्री,पदुम यांचे खासगी सचिव
४) मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
५) मा.राज्यमंत्री,मत्स्यव्यवसाय यांचे खासगी सचिव
६) सर्व विधीमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
७) सचिव (पदूम) यांचे स्वीय सहायक
८) उपसचिव (मत्स्य) यांचे स्वीय सहायक

शासन निर्णय क्रमांक: मत्स्यवि-१११४/ प्र.क्र.११४/पदुम-१४, दिनांक ३० जुलै, २०१५ सोबतचे परिशिष्ट - अ

अतिसंवेदशील मासेमारी बंदर / मासळी उतरविण्याचे केंद्रांची (Fish Landing Centres) यादी

अ.क्र	जिल्हा	मासेमारी बंदर/ मासळी उतरविण्याचे केंद्र
१	२	४
१	पालघर	नरपडा / डहाणू आगार
२		डहाणू
३		धाकटी डहाणू/ गुंगवाडा
४		वरोर
५		तडीयाळ
६		कांबोडे
७		धिवलीगांव
८		रानगांव
९		वसई बॅसिन
१०		खोचिवडे
११		पाचूबंदर
१२		पांजू
१३		भुईगांव
१४		कोल्लार
१५		सुरुचिबाग
१६		अर्नाळा
१७		मारंबळपाडा
१८		वैतरणा
१९	ठाणे	उत्तन (भाट्ये)
२०		दिवाळे
२१		बेलापट्टी
२२		पाली
२३		वाशी ब्रीज
२४		सरसोळे
२५	मुंबई शहर	बधवारपार्क

अ.क्र	जिल्हा	मासेमारी बंदर/ मासळी उतरविण्याचे केंद्र
२६		गणेशमुर्तीनगर
२७		गीतानगर
२८		गोराई
२९		मनोरी
३०		वांद्रे सागरी सेतु जेटटी
३१		सांताक्रझ चौपाटी
३२		वर्सोवा
३३	मुंबई उपनगर	पीरवाडी
३४		माणिकटोक
३५	रायगड	मांडवा
३६		रेवस
३७		जुनी आसीएफ जेटटी
३८		थळ नवगाव-२
३९		अलिबाग चौपाटी
४०		रेवदांडा ब्रीज-१
४१		रेवदांडा ब्रीज-२
४२		साळाव
४३		नांदगांव
४४		मुरुड खोरा
४५		आगरदांडा-१
४६		राजपूरी
४७		दिघी पोर्ट जेटटी
४८		दिघी पॅसेजर जेट्टी
४९		जीवनाबंदर
५०		शेखाडी
५१		बागमांडला
५२		मांदाड-१
५३		दादर
५४		आंबेट

अ.क्र	जिल्हा	मासेमारी बंदर/ मासळी उतरविण्याचे केंद्र
५५	रत्नागिरी	वेशवी
५६		वेळास
५७		केळशी
५८		दाभोळ
५९		वेलदूर
६०		रानवी
६१		पडवे
६२		जयगड
६३		नांदिवडे
६४		सैतवडे
६५		जांभारी
६६		गणपतीपुळे
६७		काळबादेवी
६८		रनपार-घोळप
६९		पूर्णगड
७०		मिऱ्या
७१		भगवती बंदर
७२		नेवरे
७३		कुर्ले
७४		साखरी नाटे
७५		मुसाकाझी
७६		अंबोळगड
७७		माडबन
७८	सिंधुदूर्ग	मीठ मुब्री, तारांबुरी
७९		कुनकेश्वर, काटवत
८०		काटवन
८१		तांबळडेग
८२		सरजेकोट मिऱ्याबाद
८३		तारकरली काळेथर

अ.क्र	जिल्हा	मासेमारी बंदर/ मासळी उतरविण्याचे केंद्र
८४		मालवण जेट्टी
८५		खवणे
८६		वेंगुर्ला
८७		मोचेमाड
८८		आरवली टाक
८९		तेरेखोल
९०		देवगड
९१		गजबादेवी